

ΑΙΟΛΙΚΑ ΝΕΑ

Πολιτισμός » Πολιτισμού δρώμενα

ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΛΒΑΝΟΣ

“Το χωριό μου Βασιλικά Λέσβου”

07.05.2008 [Πολιτισμού δρώμενα](#)

Μία ενδιαφέρουσα έκδοση για τα Βασιλικά, κυκλοφόρησε πρόσφατα από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Βασιλικών “Ο Άγιος Ραφαήλ” με συγγραφέα τον Γιώργο Αλβανό, συνταξιούχο εκπαιδευτικό. Πρόκειται για μία έκδοση 414 σελίδων, που είναι χωρισμένη σε τρία μέρη.

Στο πρώτο γίνεται λόγος για τις συνθήκες και τις εργασίες στο χωριό καθώς και τη διαρρύθμιση των σπιτιών. Στο δεύτερο για τον κοινωνικό βίο, την κοινωνική και παραδοσιακή ζωή και την εθιμική λατρεία και στο τρίτο για τον πνευματικό βίο.

Το βιβλίο προλογίζει ο Ν. Σηφουνάκης που αναφέρει χαρακτηριστικά: «Προσπάθειες σαν αυτή του Γιώργου Αλβανού αποτελούν πραγματικές οάσεις, όπου στέκεται ο μπουχτισμένος και αποκαμωμένος σημερινός πολυπράγμων αναγνώστης-τηλεθεατής να ξεκουραστεί και να πάρει φρέσκο αέρα από την αναπόληση του απέριπτου τρόπου ζωής, που βίωναν οι γενιές πριν από μας στις μικρές κοινωνίες των χωριών. Για παράδειγμα πόσοι Λέσβιοι γνωρίζουν ότι το όνομα “Βασιλικά” εκφράζει τον όρο “Βασιλικά κτήματα”, δηλαδή περιουσία που διατηρούσαν στο νησί οι αυτοκράτορες του Βυζαντίου; Ασφαλώς αυτή η επιλογή του πανίσχυρου Βυζαντινού Παλατιού δεν ήταν τυχαία, είχε να κάνει με το κλίμα, την αφθονία του νερού και τις αποδόσεις της γης. Η άμεση όμως αυτή σχέση με την “Βασιλεύουσα” των τότε γνωστών πόλεων, έφερνε στην περιοχή

των Βασιλικών την τεχνογνωσία της εποχής, τη μόδα, τον σύγχρονο τρόπο ζωής, τα κοινωνικά ρεύματα και κινήματα».

Ο Γιώργος Αλβανός συνέλεξε πλούσιο λαογραφικό υλικό, καταγράφοντας πανάρχαια έθιμα του χωριού του, που χρονολογούνται εδώ και αιώνες. Το μεγάλο πλεονέκτημα όμως του βιβλίου είναι ο τρόπος που επιλέγει ο συγγραφέας για να παρουσιάσει το υλικό του. Αντί να παραθέτει στεγνά τα στοιχεία, τα αφηγείται με μοναδική μαεστρία και μέσα από το βιωματικό τρόπο με τον οποίο τα βίωσε ο ίδιος σαν μικρό παιδί. Ταυτόχρονα τα συνδέει μεταξύ τους παρουσιάζοντας στους νέους αναγνώστες μια πλήρη "τοιχογραφία" του τρόπου ζωής στα χωριά, τα παλιότερα χρόνια, όταν τα περισσότερα - αν όχι όλα - τα χρειώδη του νοικοκυριού ήταν ακόμα χειροποίητα και η κοινωνική αλληλεγγύη απαραίτητη για την επιβίωση.

Ο συγγραφέας στο εισαγωγικό του σημείωμα ευχαριστεί την οικογένεια Χατζημανωλάκη, χορηγό της έκδοσης, τον Σύλλογο του χωριού και τον Θεόφιλο Πατσά για την πολύτιμη βοήθειά του καθώς και τον Βουλευτή Νίκο Σηφουνάκη που προλογίζει την εργασία του.

Τα περιεχόμενα:

Για να θυμούνται οι παλιοί, για να μαθαίνουν οι νέοι
Θέρισμα κι αλώνισμα, Στις καθ'σιές, Σ'κουλουγήματα, Λιομάζωμα,
Κτηνοτροφία, Κυνήγι, Το σπίτι μου το πατρικό, Διαρρύθμιση παλιών
σπιτιών, Στην κρεβατή (αργαλειός), Τοπικές ενδυμασίες

Κοινωνική και παραδοσιακή ζωή

Παιχνίδια που παίζαμε μικροί, Παιχνίδια που φτιάχναμε μόνοι μας,
Κοινωνική οργάνωση και επαγγέλματα, Η οικογένεια, Τα "συργιάσματα" και
τα νυχτέρια, Προίκες και προικοσύμφωνα, "Δημοτικόν Σχολείον Βασιλικών",
Ο κήρυκας.

Εθιμική λατρεία

Δωδεκαήμερο, Του πουδραρ'κό, Οι καλ'κατζάρ', Ήρταν γοι αποκρηγιές, Η
ειρεσιώνη και το ρουμάνι, Άρατε πύλας, Ο κλήδονας, Άκ'στου Παράκ'στου,
Δεκαπενταύγουστος και αυτόζ'μος, Το κισκέτς, Τα πανηγύρια του χωριού
μου.

Πνευματικός βίος

Δοξασίες, Δεισιδαιμονίες και προλήψεις, Ευχές και κατάρες, Τα νιώσματα, Παροιμίες, Τοπωνύμια, Παραμύθια και παραμυθόλογα, Τα δημοτικά τραγούδια μας, Κάλαντα Τ'ς Παναγιάς του τραγούδ', Της κούνιας, Ερωτικά δίστιχα, Νανουρίσματα-ταχταρίσματα, Σατιρικά, Ρίμες Αδιάντροπα (της Καθαρής Δευτέρας).

Ο συγγραφέας

Ο Γιώργος Αλβανός γεννήθηκε στα Βασιλικά. Σπούδασε Παιδαγωγικά και Πολιτικές Επιστήμες και υπηρέτησε ως δάσκαλος, επιθεωρητής Δημοτικών Σχολείων, σχολικός σύμβουλος και ειδικός πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Δίδαξε πολλά χρόνια σε Σχολές Επιμόρφωσης Δασκάλων. Στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο εργάστηκε δέκα χρόνια για την εκπόνηση προγραμμάτων σπουδών και τη συγγραφή διδακτικών βιβλίων του Δημοτικού Σχολείου. Ασχολήθηκε με την Παιδαγωγική, τη Λογοτεχνία και τη Λαογραφία. Άρθρα και μελέτες του, εκπαιδευτικού, λογοτεχνικού και λαογραφικού περιεχομένου έχουν δημοσιευθεί σε λεξικά, εκπαιδευτικά περιοδικά και άλλα έντυπα.